

KRÓTKIE DONIESIENIE

(SHORT NOTE)

**Pierwsze stwierdzenie *Margarinotus (Ptomister) terricola* (Germar, 1824)
(Coleoptera: Histeridae) w Górach Świętokrzyskich**

The first record of *Margarinotus (Ptomister) terricola* (Germar, 1824)
(Coleoptera: Histeridae) in the Świętokrzyskie Mountains

Obszar rozprzestrzenienia gatunku obejmuje całą Europę, ponadto notowany jest z Iranu i Turcji. (Lackner T. et al. 2015. Family Histeridae. In: Löbl, I. & Löbl, D. (Eds.), Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Vol. 2. Hydrophiloidea – Staphylinoidea, part 1. Brill Publishers, Leiden, Boston, pp. 76–130). Brak doniesień o gatunku z niektórych europejskich krajów prawdopodobnie jest wynikiem niedostatecznych badań. W Polsce gatunek rzadko spotykany, znany z nielicznych, rozproszonych stanowisk (Burakowski B. et al. 1978. Chrząszcze – Coleoptera. Histeroidea i Staphylinoidea prócz Staphylinidae. Katalog Fauny Polski, Warszawa, XXIII, 5: 1–356). Potwierdzono jego występowanie z ponad połowy krain, głównie z południowej części kraju. Ostatnie stwierdzenia gatunku pochodzą z Pojezierza Pomorskiego w 2002 roku, Sudetów Zachodnich w 1998 roku oraz Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej w 1996 roku. (Ruta R. et al. 2004. Nowe stanowiska gniliaków (Coleoptera: Histeridae) w Polsce. Część 1. Onthophilinae – Dendrophilinae. Wiadomości Entomologiczne, 23 (1): 13–20).

Poniżej podano nowe informację na temat występowania *M. terricola* w Polsce.

Góry Świętokrzyskie, UTM: DB73, Kielce os. Czarnów, N°50°52'45", E°20°36'20", 28.08.2017, 2 exx. z dwuletniego kompostownika, leg. et det. Sapieja M.

Kompostownik znajdował się w zacienionej części podwórka. Składowano w nim wyłącznie materiał roślinny, w głównej mierze liście, owoce i skoszoną trawę. Chrząszcze odławiano poprzez przesiewanie przez sito entomologiczne wilgotnego kompostu o mazistej strukturze. Okazy znajdują się w prywatnym zbiorze autora.

W Polsce rodzaj *Margarinotus* (Marseul, 1854) reprezentowany jest przez 14 gatunków należących do sześciu podrodzajów. Zarówno larwy jak i owady dorosłe są drapieżne, odżywiają się larwami i postaciami dorosłymi owadów nekrofagicznych, koprofagicznych i detrytofagów, dlatego też spotykane są pod padliną, w odchodach zwierząt, norach i pod gnijącymi szczątkami roślinnymi (Mazur S. 2005. Część XIX. Chrząszcze –

Coleoptera. Sphaeritidae i Gniliki – Histeridae. Klucze do Oznaczania Owadów Polski. 79: 11–12).

W Górach Świętokrzyskich, z omawianego rodzaju, stwierdzono jeszcze dwa inne gatunki: *Margarinotus striola succicola* (Thomson, 1862), podgatunek w Polsce dość pospolity, chociaż rzadko wykazywany. Z wyjątkiem wysokich gór prawdopodobnie występuje w całym kraju. (Burakowski B. et al. 1978 – *ibid.*, Byk A. 2007. Waloryzacja lasów Gór Świętokrzyskich na podstawie struktury zgrupowań chrząszczy saproksylicznych. In: Borowski J., Mazur S. (Eds.) Waloryzacja ekosystemów leśnych Gór Świętokrzyskich metodą zooindykacyjną. Wydawnictwo SGGW, Warszawa. ss. 57–118). Drugim gatunkiem jest *Margarinotus purpurascens* (Herbst, 1791) podawany z Kielc na początku XX wieku (na podstawie zbioru Sz. Tenenbauma przechowywanym w kolekcji MiIZ PAN w Warszawie). W Polsce spotykany sporadycznie i dość rzadko w prawie całym kraju, jednak wykazany z większości krain KFP (Burakowski B. et al. 1978 – *ibid.*).

Pragnę podziękować dr hab. Pawłowi Buczyńskiemu i dr Rafałowi Rucie za weryfikację oznaczenia chrząszczy.

MATEUSZ SAPIEJA

e-mail:sapiejamateusz@gmail.com

Studenckie Koło Naukowe Biologów UMCS

Towarzystwo Badań i Ochrony Przyrody w Kielcach